

CHRISTAN

LITERAIR VERHAAL

Milan van Dijk

Hoofdstuk 1 - Een volle bus

Het is een grijze, en vooral natte zondagochtend wanneer Christan de bus instapt. Een half uur daarvoor kreeg hij een belletje van het UMC met de vraag of hij zo snel mogelijk naar het ziekenhuis kon komen; 'Er is iets met je moeder', zei de arts.

De bus was vol. Erg vol. Christan zag dat er nog een plek vrij was en besloot daar de 51-minuten durende rit vol te maken. Naast hem zat een jongen een woordpuzzel te maken. Hij droeg een leren broek, hakschoenen, een zwarte top met felgekleurde stippen en een bijpassend hoedje. Christan begon iets te blozen. Aangezien de rit nog wel even zou duren en Christan niks te doen had vroeg hij of hij ook een puzzel uit het boekje mocht maken. 'Tuurlijk mag dat!', zei de jongen waarna hij een bladzijde uit het boekje scheurde en een pen uit zijn rugzak haalde. 'Waar moet jij eigenlijk heen?', vroeg hij. '*Naar het ziekenhuis*', antwoorde Christan. 'Ojee, is er wat ergs aan de hand?', vroeg hij bezorgd terwijl hij een woord doorkrast in zijn puzzel. '*Nah, mijn moeder ligt weer is in het ziekenhuis. Dus ik ga even bij haar langs om te kijken hoe het gaat.*'

De verpleegkundige leidt Christan door de steriele en vooral kille gangen van het ziekenhuis richting de kamer van mama. Wanneer de behulpzame en bezorgde verpleegster de deur opent ziet Christan zijn moeder liggen. De grauwheid van de

regenachtige zondagochtend lijkt het lichaam helemaal overgenomen te hebben. Haar ogen zijn klein en rood, haar haren vet en warrig, en uit haar mond komt een walm van alcohol. Het lijkt alsof ze zich in een spinnenweb van infusen bevindt die op bijna elk plekje van haar lichaam een ingang weten te vinden. De moeder van Christan buigt zich voorover en pakt de hand van haar zoon vast; 'Sorry Christan. Sorry dat je me weer zo moet zien. Het is de drugs. Het vreet me op'. De verontschuldiging van de verslagen moeder lijkt Christan weinig te doen. Vroeger had hij het echt te doen met zijn moeder maar nu heeft hij het meer te doen met zichzelf. *'Ik kan het echt niet hebben om jou ook te verliezen mam'*, zei Christan waarna hij zijn spullen pakte en met een koud gevoel de ziekenhuiskamer verliet.

Hoofdstuk 2 – Blonde krullen

Het is drie weken geleden sinds de moeder van Christan in het ziekenhuis is overleden aan hartfalen. Hij stond er de afgelopen weken vrijwel alleen voor maar vandaag gaat daar verandering in komen; hij gaat intrekken bij zijn nieuwe gastgezin in Amersfoort. Veel weet hij nog niet van zijn nieuwe gezin, alleen de namen; Jan, Jolanda, Marjanne en Ilse. De mensen van jeugdzorg hebben Christan in ieder geval laten weten dat het een heel warm en vriendelijk gezin is.

Het voelt voor Christan alsof hij eindelijk uit een diep dal kan klimmen om met een nieuwe omgeving een nieuw leven te beginnen.

Hoofdstuk 3 – Spinazie hutspot

'Christan, schenk jij even wat water in', roept Jolanda vanuit de keuken terwijl zij nog wat kruiden in haar gerecht gooit. Nog geen halve minuut later komt ze met een grote zwarte pan richting de tafel lopen. 'Christan, ik vroeg je om water in te schenken?!', zegt Jolanda nu licht geïrriteerd. '*Sorry, ik ga het meteen doen*', antwoord Christan. Wanneer iedereen aan tafel zit begint Jolanda met een raadsel over het eten; 'Het is groen, oranje en geel. Het is....' 'Spinazie hutspot!', roepen Marjanne en Ilse in koor. Spinazie hutspot was iets nieuws voor Christan. Maar bij een nieuw leven horen nou eenmaal ook nieuwe dingen. Zo ook het gebruik dat er voor de maaltijd wordt geboden tot God.

Jan neemt het woord en begint zijn ogen te sluiten; 'Wij danken God voor de heerlijke maaltijd en Christan zijn gezelschap. Wij hopen dat Christan U, mijn lieveheer, ook leert kennen.'

Voor Christan was het geloof al helemaal nieuw. Zijn ouders hadden niks met al dat bovenaards 'gedoe'. Hij zat daarentegen wel op een Rooms-katholieke basisschool waar elk begin van de week een stukje uit de bijbel werd voorgelezen. 'Grappig', dacht hij altijd, maar uiteindelijk bleef het voor hem toch een sprookje.

Nu komt het geloof wel erg dicht bij Christan. Zijn nieuwe gezin is gereformeerd Christelijk. Dit houdt in dat de kerk meerdere keren per week bezocht wordt en dat het geloof in huis een grote rol in neemt. Kort samengevat zijn ze dus strenggelovig.

Het eten ziet eruit als een gele, doffe derrie met wat groen erin. De wortel heeft een prominente geur en de spinazie is bitter. Met moeite krijgt Christan een hap door zijn keel. Je ziet hem overdreven heftig kauwen en wanneer hij de hap eindelijk doorgeslikt heeft klinkt het net alsof er een hele aardappel door zijn strot naar binnen glijdt. "En...Christan. Heb je al een vriendinnetje?", vraagt Jan terwijl hij smakkend zijn gehaktbal naar binnen werkt. Marjanne en Ilse giechelen erom. Aan de gezichtsuitdrukking van Christan valt te zien dat hij op slot valt. Hij slikt zijn eten door en vervolgens komt er een grote 'Euhmmm' opzetten. 'Nee', antwoorde hij. 'Echt niet? Laat ik het dan anders vragen. Op wat voor type meisjes val je Christan?', vraagt Jan geïnteresseerd. Christan zijn gezicht begint steeds roder en roder te worden en uit zijn rollende ogen blijkt dat hij het een vervelende vraag vindt. *'Ik heb ook geen type meisje dat ik leuk vind Jan.'*

De innerlijke strijd die Christan met zichzelf voert valt in dit gesprek goed van zijn lichaam af te lezen. Hij vindt meisjes namelijk helemaal niet leuk. Ja, wel leuk maar niet verliefd leuk. Christan denkt in een

flits terug aan de jongen die hij in de bus tegen kwam. Dat was de eerste persoon in zijn leven waarbij hij even de vlinders in zijn buik voelde rondvliegen.

Niemand weet dat Christan homoseksueel is, laat staan de mensen uit zijn ultra christelijke nieuwe gezin.

Hoofdstuk 4 – Paarse vrijdag

Het is 10 december 2021 wanneer Christan een sigaret rookt op het schoolplein van het MBO van Hoornbeeck college in Amersfoort. De afgelopen vier maanden waren lang en moeizaam. Christan werd door zijn nieuwe ouders naar het MBO gestuurd om de opleiding verzorger te volgen. Hij was in eerste instantie blij dat zijn nieuwe ouders hem de drempel over duwde maar als snel sloeg die blijdschap om in pure onderdrukking en verdriet. Op de eerste dag kreeg Christan een formulier onder zijn neus geschoven waar hij even een handtekening onder moest zetten. "Er is alleen een huwelijk mogelijk tussen man en vrouw en ook dien je jezelf te uiten als het geslacht dat je bij je geboorte gekregen hebt", stond er op het formulier. Dit alles rijmde niet met wat Christan voelde maar de druk van zijn nieuwe gezin zorgde ervoor dat hij wel moest tekenen.

Het roken van de sigaret ergens achterin bij de bosjes is voor Christan het enige moment waar hij even alleen kan zijn en zijn masker af kan zetten.

Dat is de plek waar hij even niet mee hoeft te gaan in de sleur van negativiteit over zijn geaardheid. De negativiteit die door de docenten keer op keer naar boven wordt gebracht.

Wanneer Christan zijn sigaret dooft en zijn spullen pakt om terug naar de les te gaan ziet hij in de verte een cameraploeg aankomen lopen. Het waren drie mensen van jonge leeftijd die met een flink tempo doorlopen. Ze kijken een beetje aarzelend om zich heen en het is duidelijk te zien dat ze hier niet helemaal op hun plek zijn. Christan vraagt zich af waar ze voor komen en is tegelijkertijd ook een beetje schuw. Camera's waren nooit echt zijn ding. Hij blijft achter op schoolplein wachten in de hoop dat de cameramensen verder zullen lopen.

Uit het groepje van drie was duidelijk te zien wie de interviewer is. Hij heeft een A4'tje en een grote microfoon in zijn handen. Zijn ogen kijken zoekend rond om te kijken of hij een slachtoffer kan vinden die achter zijn camera wat willen gaan vertellen. Nog geen 15 meter naast de plek waar Christan zijn schuilpositie heeft ingenomen laten de reporters hun materiaal op de grond zakken. Ze begonnen zijn klasgenoten aan te spreken met de vraag of ze afwisten van Paarse vrijdag. Na het vallen van dat woord keek Christan op. Hij wist wel wat Paarse vrijdag was.

Christan hoort hoe zijn klasgenoten praten over homoseksualiteit. 'Je kan het wel voelen maar je mag het niet uiten' 'Er wordt veel te koop mee gelopen' 'Het rijmt niet met wat de bijbel zegt'. De jonge journalist bleef doorvragen maar hoe zeer hij ook zijn best deed, de mbo'ers hebben geen enkel positief woordje voor Paarse vrijdag over. Het maakt Christan kwaad dat hij dit voor zijn neus ziet gebeuren. Het is een confrontatie met het feit dat hij niet op zijn plek is. Misschien is hij wel nooit op zijn plek geweest. De boze woorden van zijn klasgenoten geven Christan moed om zelf naar de journalist toe te stappen. *"Ik wil ook wel graag wat vertellen"*, zegt Christan met een iets gespannen stem tegen de journalist. "Super, heel fijn. Om te beginnen: Weet jij wat Paarse vrijdag is?". 'Ja', antwoord Christan zelfverzekerd. Over zijn schouder ziet hij zijn klasgenoten meeluisteren met het interview. Vervolgens legt Christan in zijn eigen woorden uit wat Paarse vrijdag inhoudt en waar deze dag belangrijk voor is. "Jullie school doet er niet aan mee. Wat vind je daarvan?", vraagt de journalist geïnteresseerd. Christan slikt 3x voordat hij antwoord geeft: *"Ik vind het jammer. Het zou mooi zijn als we hier op school een beetje van elkaar zouden houden om wie hij/zij/hen is. Maar daarentegen wordt heteroseksualiteit volop geprezen en zijn alle andere seksualiteiten uit den boze. Ik val zelf op jongens en iedereen vindt mij raar. Het zou zo mooi zijn als ik gewoon is zou*

kunnen zijn wie ik ben zonder altijd maar rekening met andere te hoeven houden."

De journalist is overduidelijk dankbaar voor het antwoord. Door zijn stille blik valt af te lezen dat hij erg met Christan meeleeft. 'Wat zou je willen zeggen tegen die mensen die jouw seksuele geaardheid niet accepteren?', vraagt de journalist afsluitend aan Christan. *"Laat mij zijn wie ik ben. Dit kan je niet veranderen dus accepteer het."*

Hoofdstuk 6 – Acceptatie

Het is maandag 13 december, 3 dagen na de ontmoeting met de journalist. Vanochtend kreeg Christan een belletje van de schooldokter of hij even langs wil komen. Onderweg naar het spreekuur voelt hij zich voldaan van wat hij afgelopen vrijdag had verteld. Het heeft hem echt goed gedaan. Eindelijk heeft hij kunnen zeggen wie hij is en waar hij voor staat.

Wanneer Christan de deur van de kamer opendoet valt er een grote verbazing van zijn gezicht af te lezen. Jan en Jolanda zitten er ook. Op tafel ligt een folder. 'Homogenezingstherapie' valt ervan vanaf te lezen. Christan valt dicht en zijn trotse zelfverzekerdheid was in een klap verdwenen. Misschien kan hij wel nooit zichzelf zijn. *'Misschien is het maar beter als ik er niet meer ben...'*